

§ DR. KOLLÁR ANDOR
ügyvéd

6720 Szeged, Deák Ferenc utca 2. mfszt. 7.
tel.: +36 70 250 5403; fax: +36 1 999 7453
e-mail: iroda@kollarandor.hu
www.kollarandor.hu; www.jogszeru.hu

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG			
Ügyszám:	10/1190-0/2019		
Érkezett:	2019 JÚL 12.		
Példány:	1	Kezelőiroda:	
Melléklet:	3 db		Ju!

Alkotmánybíróság

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED] szám alatti lakos – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 7.Bv.1563/2017/16. számú végzésének és a másodfokon eljárt Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.594/2019/2. számú végzésének** alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Előadom, hogy Magyarországon a fogvatartásomat foganatosító büntetés-végrehajtási intézetekben olyan méltatlan, embertelen és megalázó bánásmód tilalmába ütköző elhelyezési körülmények között kerültem elhelyezésre, mely körülmények alapján álláspontom szerint megállapítható az Emberi Jogok Európai Egyezménye 3. cikkének Magyar Állam általi megsértése.

2016. június 7. napján a fenti sérelmek miatt kártérítés iránti kérelmet terjesztettem elő az Emberi Jogok Európai Bíróságához, mely kérelmet az EJB 33926/16. lajstromszám alatt nyilvántartásba vett.

Figyelemmel a 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 2017. január 1. napján hatályba lépett módosítására, illetve az EJB 2016. november 23. napján, ECHR 381 (2016). számon kiadott sajtóközleményére 2017. május 15. napján a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontja alapján a 10/A §-a szerinti kártalanítás iránti kérelmet terjesztettem elő az illetékes Szegedi Fegyház és Börtön útján.

A kártalanítás iránti kérelem benyújtását megelőzően és azzal egyidejűleg sem nyújtottam be a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt, tekintettel a Bv. tv. 436. § (11) bekezdés második

Ud. v. v. v. v.
2019.07.02. *[Signature]*

mondatára, mely szerint a Bv. tv. 436. § (10) bekezdése alapján benyújtott kérelmek elbírálása során a 10/A. § (6) bekezdése nem alkalmazható.

Az első fokon eljáró **Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 7.Bv.1563/2017/16.** számú végzésével megállapította, hogy a 2017. május 15. napján kelt kártalanítás iránti kérelem benyújtását megelőzően vagy azzal egyidejűleg sem én, sem a meghatalmazott jogi képviselőm nem terjesztettük elő a Bv. tv. 144/B. § szerinti panaszt a végrehajtásért felelős szerv vezetőjénél, így a bíróság a kérelmet a Bv. tv. 70/A. § (5) bekezdés c) pontja alapján – panasz hiányában – a Bv. tv. 50. § (3) bekezdése szerint eljárva érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A bíróság e körben megjegyezte, hogy 2015. május 5. napja és 2019. február 3. napja közötti időszakban folyamatos fogvatartásomra került sor, melyre figyelemmel a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés a) és b) pontjában foglalt átmeneti rendelkezések alkalmazására nincs lehetőség, a kérelemre a Bv. tv. kártalanítási eljárás kapcsán megfogalmazott általános szabályai vonatkoznak.

A Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja elsőfokú végzése ellen jogi képviselőm útján fellebbezést nyújtottam be, melyben kértem a másodfokon eljáró Szegedi Törvényszéket, hogy a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja elsőfokú határozatát mint jogszabálysértőt helyezze hatályon kívül, és kötelezze az elsőfokú bíróságot a kártalanítási kérelem érdemi vizsgálatára és érdemi határozat meghozatalára.

A **másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.594/2019/2.** számú végzésével a fellebbezést alaptalannak ítélve, az elsőfokú bíróság végzését a Be. 605. § (1) bekezdése alapján annak mindenben helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

A másodfokú végzés indokolása szerint a Bv. tv. 436. §-ában foglalt átmeneti rendelkezések kizárólag azon elítéltek vonatkozásában alkalmazhatók, akik esetében a jogsértő helyzet 2017. január 1. napja előtt megszűnt.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette végzésének tényállásában a kártalanítás iránti kérelem keltét, tartalmát, valamint az általam töltött szabadságvesztés adatait. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a 2019. február 3. napján a Szegedi Fegyház és Börtönből feltételes kedvezményrel szabadultam. Ugyancsak helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a kártalanítási kérelem előterjesztését követően megkereste a Szegedi Fegyház és Börtönt az esetleges panasz előterjesztésével összefüggésben, amely megkeresésre adott parancsnoki válasz szerint sem én, sem a jogi képviselőm részéről nem került sor a Bv.tv. 144/B. § szerinti panasz előterjesztésére a büntetés-végrehajtási intézetben való tartózkodásom alatt. A fentiek alapján a kártalanítás iránti kérelem elbírálhatóságának egyik feltétele hiányzik, ezért a törvényszék álláspontja szerint helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül a Bv.tv. 70/A. § (5) bekezdés c) pontja alapján elutasította.

A fellebbezésben kifejtettekkel összefüggésben a másodfokú bíróság rámutatott, hogy a 2017. január 1. napja után folyamatos fogvatartásban és jogsértő körülmények között lévő kérelmező esetében a Bv.tv. 436. § (10) bekezdésének rendelkezései nem alkalmazhatóak, amelyre figyelemmel ugyanezen jogszabályhely (11) bekezdése alkalmazásának sincs helye. Mindezek alapján a kártalanítás iránti kérelmem tekintetében a Bv.tv. 10/A. §-ában foglalt

általános szabályok irányadóak, melynek értelmében a kártalanítás iránti kérelem benyújtásának feltétele a végrehajtásért felelős szerv vezetőjéhez előterjesztett panasz.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Kijelentem, hogy a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja **7.Bv.1563/2017/16.** számú végzése elleni fellebbezéssel **a rendes jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem.** Bár a támadott végzések érdemi vizsgálat nélkül utasították el a kártalanítás iránti kérelmemet, **az ügyet azonban végleges jelleggel zárták le, így ügydöntő határozatnak minősülnek, alkotmányjogi panasznak tehát helye van.**

Kijelentem, hogy az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) nem kezdeményeztem.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Kijelentem, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.594/2019/2. számú végzésének kézbesítésére elektronikus úton, 2019. május 15. napján került sor a jogi képviselőm cégkapujára, melynek megfelelően az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő – az alkotmányjogi panasz benyújtására alapul szolgáló bírói döntés közzétételétől számított 60 nap – megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntések a megbízásom alapján indult kártalanítás iránti eljárásban születtek, a támadott bírói döntések tehát az én jogaimat, érdekeimet érintik.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés "a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség" (Abtv. 29. §).

Az eljáró bíróságok jogellenesen szűkítették a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontja alapján kérelmet előterjeszteni jogosultak körét azzal, hogy a Bv. tv. 436. § (11) bekezdésének második mondatát csupán a 2017. január 1. napján már szabadult kérelmezők tekintetében tartották alkalmazhatónak.

Tekintettel arra, hogy a Bv. tv. nem tartalmaz olyan kitétel, mely szerint a 2017. január 1. napján hatályba lépett módosítások fogvatartott kérelmezők esetében nem alkalmazhatók a törvény átmeneti rendelkezései, az eljáró bíróságok támadott végzéseikkel nem jogot értelmeztek és alkalmaztak, hanem az elbírálandó norma tartalmának jogértelmezés útján történő módosításával – az Alaptörvénnyel ellentétesen – jogot alkottak, melyre tekintettel az alkotmányjogi panasszal támadott végzések az Alaptörvény hatalommegosztás elvét kimondó C) cikk (1) bekezdésébe, illetve a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységének ellátását kimondó 25. cikk (1) bekezdésének első mondatába ütköznek, egyúttal sértik a tisztességes eljárás alkotmányos követelményét is.

A tisztességes eljárás alkotmányos követelményének megsértésének minősül továbbá az is, hogy engem alaptörvény-ellenesen véglegesen fosztottak meg attól, hogy a bíróság

érdemben dönthessen az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjogom megsértése miatt az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdése alapján – törvényben is biztosított – kártérítési igényemről.

Az Alaptörvény hatalommegosztás elvét kimondó C) cikk (1) bekezdésébe, illetve a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységének ellátását kimondó 25. cikk (1) bekezdésének első mondatába ütközés, valamint a tisztességes eljárás alkotmányos követelményének megsértése tehát az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésének és az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdésének megsértését közvetlenül eredményezte.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

C) cikk (1) bekezdése: „A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.”

III. cikk (1) bekezdésének első mondata: „Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani.”

IV. cikk (4) bekezdése: „Akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénytelenül korlátozták, kárának megtérítésére jogosult.”

XXVIII. cikk (1) bekezdése által deklarált tisztességes eljáráshoz való jog.

25. cikk (1) bekezdésének első mondata: „A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el.”

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A Bv. tv. átmeneti rendelkezései egyértelműen rögzítik, hogy a 2016. évi CX. törvény 22. §-ával megállapított 10/A. § szerinti kártalanítási igény benyújtására az az elítelt és egyéb jogcímen fogvatartott is jogosult, aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEH-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEH a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEH-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el. A fentiek alapján benyújtott kérelmek elbírálása során nem alkalmazható a 10/A. § (6) bekezdése, tehát a kártalanítás iránti igény benyújtásának nem feltétele, hogy az elítelt vagy – a kényszergyógykezelt, illetve az előzetes kényszergyógykezelt kivételével – az egyéb jogcímen fogvatartott az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt a 144/B. §-ban meghatározott panaszt előterjessze a végrehajtásért felelős szerv vezetőjéhez [Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontja, (11) bekezdés második mondata].

A bíróságok feladata – többek között – a joggyakorlat továbbfejlesztése és a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében hozott jogértelmezés és iránymutatás. Nem tartozik azonban a bíróságok feladatához a jogalkotás, az elbírálandó kérdésekre vonatkozó norma tartalmának módosítása jogértelmezés útján.

Álláspontom szerint azonban a támadott végzések éppen ez utóbbit tették: nem jogot értelmeztek és alkalmaztak, hanem – az Alaptörvénnyel ellentétesen – jogot alkottak. A

végzések – figyelmen kívül hagyva a jogalkotó szándékát – a Bv. tv.-t azzal a többlettartalommal töltötték meg, hogy a 2017. január 1. napján hatályba lépett módosításakor fogvatartott kérelmezők esetében a törvény átmeneti rendelkezései nem alkalmazhatók. A támadott végzések tehát az Alaptörvény hatalommegosztás elvét kimondó C) cikk (1) bekezdésébe, illetve a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységének ellátását kimondó 25. cikk (1) bekezdésének első mondatába ütköznek.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése deklarálja a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alkotmánybíróság klasszikus megfogalmazásában: „a tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmányban explicit módon nem nevesített, de az alkotmánybírói gyakorlatban az 57. (1) bekezdésébe foglalt független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a 2. § (1) 10 bekezdéséből eredő eljárási garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjog” [315/E/2003. AB határozat.

„A „tisztességes eljárás” (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint „igazságos tárgyalás”), hanem [...] az Alkotmány rendelkezésben foglalt követelményeken túl – különösen a büntetőjogra és eljárásra vonatkozóan – az általában elfogadott értelmezése szerint a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy nem tisztességes” [6/1998. (III. 11.) AB határozat].

A Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata is rámutat arra, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is.

A kínzás- és embertelen bánásmód tilalma jellegéből fakadóan olyan alapjog, melynek sérelme sokszor csak utólagos kompenzációval orvosolható. Esetemben a büntetés-végrehajtási intézmények állapota miatt az állam nem volt képes biztosítani az emberhez méltó fogvatartási körülményeket, pedig erre kötelezettsége lett volna.

A jelen ügyben megvalósult bírói jogalkotás mellett a tisztességes eljárás alkotmányos követelményének megsértését eredményezte továbbá, hogy a bíróság súlyos, több éven át tartó alapvető jogi sérelmeket hagyott figyelmen kívül; engem alaptörvény-ellenes, érdemi vizsgálat nélkül meghozott döntésével véglegesen megfosztott attól, hogy az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjogom megsértése miatt az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdése alapján törvényben is biztosított kártérítési igényemet bírósági úton elbírálják, ahogy attól is, hogy az érdemi vizsgálat nélkül meghozott döntés ellen – az alkotmányjogi panasz kivételével – bármilyen egyéb rendkívüli jogorvoslatot igénybe vehessek.

Természetesen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése a tisztességes bírói eljáráshoz biztosít jogot, és nem azt garantálja, hogy annak eredménye minden esetben helyes lesz.

Jelen esetben azonban a bíróság Alaptörvénybe ütköző jogalkotása a Bv. tv. 10/A. § szerinti kártalanítási eljárás lényegével és a jogalkotó azon szándékával is ellentétes, hogy a kérelmezők a fogvatartás alatt elszenvedett sérelmeikért hazai fórum előtt részesülhessenek hatékony jogorvoslatban.

Az első fokon eljáró Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 7.Bv.1563/2017/16. számú végzése és a másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék azt helyben hagyó 5.Bpkf.594/2019/2. számú végzése tehát sérti az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését, III. cikk (1) bekezdését, IV. cikk (4) bekezdését és 25. cikk (1) bekezdésének első mondatát is, mivel Alaptörvénybe ütköző módon véglegesen fosztott meg engem attól, hogy kompenzációban részesülhessek az általam elszenvedett sérelmek miatt.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Kijelentem, hogy nem kezdeményeztem az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzések végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Mellékelten csatolom [1] az ügyvédi meghatalmazást.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Kijelentem, hogy az alkotmányjogi panaszba foglalt személyes adataim közzétételéhez nem járulok hozzá.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

További melléletekként csatolom:

- [2] az EJB tájékoztatását, mely szerint a kérelmemet 33926/16. lajstromszám alatt nyilvántartásba vette,
- [3] a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 7.Bv.1563/2017/16. számú végzését,
- [4] a Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.594/2019/2. számú másodfokú végzését.

Kelt: Szegeden, 2019. június 26. napján.

Tisztelettel:

